

เรื่องเสร็จที่ ๓๔๘/๒๕๔๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง หรือแนวทางปฏิบัติการดำเนินคดีแพ่งในขณะที่
คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง (เพิ่มเติม)

ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือที่ ทม ๐๒๐๒.๖(๕)/๑๐๑๖๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อว่า ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือ ที่ ทม ๐๒๐๒.๖(๒)/๖๑๖๑ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๔ ขอรื้อกรณีนายทวิศักดิ์ บัวพันธ์ ยักยอกเงินของทางราชการ และต่อมากระทรวงการคลังมีความเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าว คือ ศาสตราจารย์เกษม วัฒนชัย และนายสุชาติ เมืองแก้ว จะต้องร่วมรับผิดชอบ ซึ่งต่อมาได้มีการออกคำสั่งให้ศาสตราจารย์เกษม และนายสุชาติ ชดใช้เงินแล้ว แต่ทั้งสองคนได้นำเรื่องไปร้องทุกข์ และต่อมาได้โอนไปเป็นคดีของศาลปกครอง ทบวงมหาวิทยาลัยจึงขอรื้อว่า

๑) อายุความฟ้องศาลในเรื่องนี้ควรเริ่มนับตั้งแต่เมื่อใด และ

๒) อายุความแพ่งจะหยุดอยู่ตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ หากอายุความไม่หยุดอยู่และศาลปกครองยังไม่มีคำพิพากษาการดำเนินคดีแพ่งจะปฏิบัติต่อไปอย่างไร นั้น (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบข้อหารือดังกล่าวไปยังทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว ตามหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๒๒๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔)

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๓๓๐ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วารสารกฎหมายปกครอง

สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือขอให้ทบวงมหาวิทยาลัยหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีดังกล่าวเพิ่มเติม ดังนี้

๑. หากศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งให้ศาสตราจารย์เกษม วัฒนชัย และนายสุชาติ เมืองแก้ว ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนบุคคลทั้งสองย่อมพ้นจากความรับผิดทางแพ่งด้วย ใช่หรือไม่

๒. หากศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า คำสั่งของทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบใช้เงินจำนวน ๑๐,๑๔๖,๕๘๐ บาท ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทบวงมหาวิทยาลัยมีสิทธิบังคับโดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของบุคคลทั้งสองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้หรือไม่ ประการใด และมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการบังคับทางปกครองดังกล่าวอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า

๑. ในประเด็นที่ข้อหาหรือเพิ่มเติมประเด็นแรกนั้น เห็นว่า คำพิพากษาถึงที่สุดของศาลปกครองที่ให้ยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวทำละเมิดต่อหน่วยงานฯจะมีผลทำให้เจ้าหน้าที่หลุดพ้นจากความรับผิดทางแพ่งด้วยหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับว่าศาลปกครองใช้เหตุผลใดในการยกเลิกเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว กล่าวคือ หากศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวโดยพิจารณาเนื้อหาสาระของคำสั่งนั้นแล้วเห็นว่าศาสตราจารย์เกษม วัฒนชัย และนายสุชาติ เมืองแก้ว ไม่ต้องรับผิดชอบ ในกรณีเช่นนี้ย่อมถือว่าศาลวินิจฉัยแล้วว่าทบวงมหาวิทยาลัยไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้บุคคลทั้งสองชดใช้ค่าทดแทน แต่หากศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวเพราะเหตุอื่น เช่น ผู้ออกคำสั่งไม่มีอำนาจ หรือเป็นคำสั่งที่ไม่ได้กระทำตามรูปแบบหรือขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ ในกรณีเช่นนี้เจ้าหน้าที่ย่อมยังไม่หลุดพ้นจากความรับผิด

๒. สำหรับประเด็นที่สองนั้น เห็นว่า ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า คำสั่งของทบวงมหาวิทยาลัยชอบด้วยกฎหมาย ทบวงมหาวิทยาลัยย่อมมีสิทธิบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ไม่ยอมปฏิบัติตามก็สามารถใช้

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรการบังคับทางปกครองที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ ๘ ของหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
ได้วินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๘๓/๒๕๔๔*

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๔๔

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครอง
ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่งพร้อมหนังสือถึงผู้อำนวยการองค์การ
แบดเจอร์ ที่ นร ๐๖๐๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๔